

LBRIS

We know
books

Varujan Vosganian

Neîndemânatic de viu

Poemele molimei

Elogiile

EDITURA
ART

Cuprins

Neîndemânatic de viu

<i>Pasărea</i>	7
<i>O viață</i>	8
<i>Un gând fugar</i>	10
<i>Potirul</i>	12
<i>Planeta rotundă</i>	14
<i>Vârstele</i>	15
<i>Autograful lui Dumnezeu</i>	16
<i>Pastișă după Escher</i>	18
<i>Despre copilărie, cu ochii deschiși</i>	20
<i>Visul</i>	22
<i>Moartea cea mică</i>	24
<i>Măceșul</i>	25
<i>Baricada</i>	26
<i>Intru în jacuzzi</i>	28
<i>Palatul Behague</i>	30
<i>Întâlnirea cu Daisy</i>	31
<i>Trigonometrie</i>	32
<i>Zeul focului</i>	34
<i>Elegia umbrei</i>	36
<i>Căutare</i>	38
<i>Viața după coperta a patra</i>	39
<i>Poemul, sălbăticiunea mea</i>	40
<i>Corabia</i>	42
<i>De lapidibus</i>	44
<i>Radiu</i>	46
<i>Muzeul Unirii de la noi, din Focșani</i>	47
<i>Feng shui</i>	48
<i>Zugravul</i>	50

<i>De vorbă cu prima zăpadă</i>	52
<i>Despre cai și fântâni</i>	53
<i>Paleta pictorului</i>	54
<i>Poveste tăcută</i>	56
<i>Eclipsa</i>	58
<i>Păcatul</i>	61
<i>Năzărire</i>	62
<i>Diapazonul</i>	64
<i>În seara asta</i>	66
<i>Poema absențelor</i>	67
<i>Fotograful de vise</i>	68
<i>Jocul de-a statuile</i>	70
<i>Ar mai fi ceva loc</i>	72
<i>Portret de femeie</i>	73
<i>Maximilian, prietenul meu</i>	74
<i>Să-i iubim pe cei morți</i>	76
<i>Pajiștea albastră</i>	78
<i>Frânghia coborâtă din cer</i>	79
<i>Supraviețuitorul bine temperat</i>	80
<i>După era noastră</i>	82
<i>Oul lui Columb</i>	84
<i>Pasul în gol</i>	86
<i>Muzeul statuiilor mele de ceară</i>	87
<i>De parcă nici n-aș fi fost</i>	88
<i>Focșani, 26 august 1944</i>	90
<i>Cele două brațe ale crucii</i>	94
<i>Viteza timpului</i>	95
<i>Singur</i>	96
<i>Îngerul</i>	98
<i>Întoarcerea</i>	99
<i>Retrospecție</i>	100
<i>Cold song</i>	102
<i>Câmpiile Elizee</i>	103
<i>Noi, nu</i>	104

<i>Mitul peșterii</i>	106
<i>Psalm</i>	108
<i>Floarea de cactus</i>	109
<i>Cea mai fericită zi</i>	110
<i>Cimpoiul</i>	112
<i>Ritualuri cu măști</i>	114
<i>Situarea în lume</i>	115
<i>Atac de panică</i>	116
<i>Cel ce trăiește, cel care scrie</i>	118
<i>Orbul din vis</i>	119
<i>Elogiul răspântiei</i>	120
<i>Versul nescris</i>	122
<i>Miezul</i>	123
<i>Poezia nescrisă</i>	124
<i>Stropii de apă</i>	126
<i>Cortina de fier</i>	127
<i>Dublu autoportret</i>	128
<i>Prețul libertății</i>	130
<i>Nepotrivire</i>	131
<i>Vintage</i>	132
<i>Țara făgăduinței</i>	135
<i>Neîndemânatic de viu</i>	136

Poemele molimei

<i>Privirea meduzei</i>	141
<i>Fahrenheit 451</i>	142
<i>Dragoste în vreme de molimă (1)</i>	144
<i>Elegia vaccinului (1)</i>	146
<i>E anul molimei</i>	147
<i>Dragoste în vreme de molimă (2)</i>	148
<i>Bunul Samaritean</i>	150
<i>Amintiri florentine</i>	152
<i>Elegia vaccinului (2)</i>	154
<i>Frântura</i>	155

<i>Doctorul pasăre</i>	156
<i>Tulpinile Alpha, Beta, Gamma, Delta</i>	158
<i>Epidaurul de fiecare zi</i>	160
<i>Ce-am aflat</i>	163
<i>Je t'aime moi non plus, jeux du massacre</i>	164
<i>Întunericul interzis</i>	166
<i>Zăpada mieilor</i>	168
<i>Tumbalalaika</i>	170
<i>Noul Erechteion</i>	171

Elogiile

<i>Elogiu Poeziei</i>	175
<i>Elogiu tăcerii</i>	183
<i>Elogiu zidului</i>	190
<i>Elogiu umbrei</i>	195
<i>Elogiu singurătății</i>	199
<i>Elogiu nopții</i>	204
<i>Elogiu pământului</i>	209
<i>Elogiu apei</i>	213
<i>Elogiu păsării</i>	218
<i>Elogiu cercului</i>	223
<i>Elogiu pietrei</i>	229
<i>Elogiu iubirii</i>	234
<i>Elogiu sângelui</i>	240
<i>Elogiu cyberspațiului</i>	244
<i>Elogiu Oglinzii</i>	256
<i>Elogiu alor mei</i>	262

Pasărea

nu știu dacă nașterea mea a fost menită să-ndrepte
o lume greșită
voia Domnului să se facă, nu-mi e de folos amintirea
nașterea a fost prima amintire pe care-am uitat-o

m-am născut într-o lume greșită și am trăit greșelile ei
ca atunci când mănânci merindea pregătită de-acasă
de-o mamă care n-ar fi vrut să te lase să pleci

în anul nașterii mele s-a decis masacrarea vrăbiilor din China
în schimbul unei frânghii de care atârnav vrăbiile moarte
vânătorii primeau un pumn de grăunțe, cât păsările
nu mai puteau ciuguli
s-au inventat chiar și reguli pentru vânătoarea de vrăbii
stolurile erau zvânturate în vuiet de trâmbiți
păsările zburau până cădeau istovite
condamnarea la zbor însemna condamnarea la moarte

nu știu dacă nașterea mea a fost menită să-ndrepte
o lume greșită,
dar Dumnezeu a ales să mă numesc Varujan
care e numele unei păsări

O viață

viață greu de dus, aș spune
povestind despre mine
dacă asta ar avea importanță

dacă Cirenaicul ar putea, în locul meu, duce
viața asta, cum ziceam, greu de dus
măcar de-aici până acolo
măcar de azi până mâine
cât să-mi trag sufletul, cum ar fi să trag
cu ciubărul din fântână
să-mi astâmpăr setea

e totuși prea târziu ca vreunul
să-mi ia crucea din spate
brațul ei lung îmi taie trupul
în două
îmi străpunge vertebrele, rând pe rând
crește și descrește cu mine
ar fi ca și cum mi-ar smulge șira spinării
și m-aș prăbuși, ca o păpușă din cârpe

ştiu că viaţa mea este greu de dus
dar nu-mi lua, Cirenaicule, de pe umeri
crucea pe care o port
nu-mi face povara mai grea

Un gând fugar

o privire fugară, *à vol d'oiseau*
cum ar fi dacă aş rămâne
 într-un cerc suspendat
doar timpul ar curge pe lângă mine, departe
de parcă în calea vântului de noiembrie
păsările nu zboară ci, de fapt, sunt zburate

o licărire fugară
în lama cuţitului se oglindesc ochii tăi
care, la rândul lor, sclipesc ca oţelul
oprit pe grumaz
 sub absidă
tăişul cel mai potrivit să nu-mi lase
rana să se închidă

o tresărire fugară
durerea ta, pe care o simt,
pentru mine e o durere mai mare,
 o cunună de spini
trăiesc şi vieţile despre care scriu
de parc-aş plânge pe un mormânt străin

o viziune fugară
eu și cel din oglindă ne privim până când
unul dintre noi mișcă primul
cel adevărat
a cui umbră sunt? în spatele cărei oglinzi?
poate că nu visez, ci, de fapt, sunt visat...

Potirul

atâta penumbră încât
nu se mai poate deosebi câinele de lup

merg prin oraș cu tălpile goale
pe un jărătic de stele
pentru prima oară desculț
într-o spovedanie a cărnii

de sus, orașul pare un mormânt răscolit

pe strada Busolei, la numărul șapte
am locuit cândva
eram zadarnic de tânăr, încercam
să ridic de ambele toarte potirul
c-o mână dureros răsucită la spate

acum povestesc tot mai des despre mine
o evanghelie
apocrifă și neterminată

pe asfaltul umed, stelele mocnesc și se sting
se face dintr-odată atâta beznă încât
doar orbii mai apucă să vadă

Planeta rotundă

spațiul e-o buclă
o planetă rotundă
pe care merg înainte
și mai înainte decât înainte
din nou și din nou
până ajung în punctul din care-am pornit

și dacă timpul ar fi o buclă
o planetă rotundă
aș păși-n viitor
și-n viitorul din viitor
din nou și din nou
până aș ajunge din urmă clipa când m-am născut

o! și dacă și sufletul ar fi o buclă
o planetă rotundă
și-aș cădea în păcat
și m-aș adânci în păcat
treaptă cu treaptă
oare aș putea să mai trăiesc vreodată
curăția dintâi?

Vârstele

eram tânăr și tăifăsuiam cu un Iisus tânăr
acum îmbătrânesc și vorbesc cu un Iisus bătrân
El nu a fost nicidecum mai bătrân sau mai tânăr
dar se schimbă la față să nu mă-ntristeze prea mult
când lumea nu mi se mai potrivește

eram tânăr și Îl priveam pe Iisus tânăr
El avea părul de culoarea mătăsii porumbului
o culoare mai blândă de-atât nu putea fi
eu aveam părul negru, ca rădăcinile arse
– dacă focul poate avea rădăcini –
îmi vorbea, deși nu-L meritam, nu păcătuisem destul
era, cât vedeai cu ochii, o pajiște înflorată
între mine și răsărit nu eram decât răsăritul și eu
până și moartea puteam s-o iubesc, ca pe o femeie frumoasă

eram tânăr și tăifăsuiam cu Iisus tânăr,
acum îmbătrânesc și vorbesc cu Iisus cel bătrân,
într-o bună zi o să murim amândoi –
deși, în ce-L privește, e doar un fel de-a spune.

Autograful lui Dumnezeu

Biblia din care citesc poartă un autograf
de-al lui Dumnezeu:

„Fiule, să nu te superi pe mine!“

Dumnezeu coboară rugăciunile lui spre pământ

eu ridic rugăciunile către el

unde rugăciunile se întâlnesc e tăcere

Miserere mei, Deus, miserere!

Apoi citesc epistolele către corinteni

către tesaloniceni, galateni, efeseni

și adaug epistola mea către comeseni

frați creștini care mușcă din mine

și se ling cu lăcomie pe dește

eu sunt cel dintâi născutul memoriei mele

din mine se desprind părinții mei

ca oscioarele care se bifurcă

din osul de pește

apoi tribul celei de-a treisprezecea seminții